

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7P/56/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825200898
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825200898.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri navrhovateľoch, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/X, A. C., na návrh: E. F., nar. XX.XX.XXXX a G. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom D. XXX/XX, A. C., o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti E. F., nar. XX.XX.XXXX a G. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Sú oprávnení a povinní dieťa vychovávať, starať sa o neho a zastupovať ho. Právo mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

II. Otec sa zaväzuje platením výživného na mal. dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

III. Styk otca s mal. dieťaťom sa neupravuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali zverenia mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletá) do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 9P/108/2013 – 24 zo dňa 26.11.2023 bolo vyslovené, že maloletá A. G., nar. XX.XX.XXXX je dieťa osvojiteľné. Maloletej A. bola za poručníčku ustanovená ich dcéra, E. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola oprávnená zabezpečovať výchovu dieťaťa, zastupovať ho a spravovať jej majetok. Dňa 14.04.2019 došlo v ich domácnosti k požiaru, pri ktorom ich dcéra E. B. utrpela popáleniny na 95% tela, v dôsledku čoho dňa XX.XX.XXXX zomrela. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 8P/102/2019 – 26 zo dňa 30.07.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.0.92019, súd zveril maloletú A. G., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., nar. XX.XX.XXXX, ich zaťa. Následne, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 8P/159/2021 zo dňa 27.01.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.02.2022 súd rozhodol, že maloletá je osvojencom C. B., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovatelia v návrhu uviedli, že s maloletou A. majú vybudovaný veľmi silný citový vzťah. Maloletá s nimi žila v spoločnej domácnosti od svojho útleho veku a považujú ju za svoju vnučku, a tak sa k nej aj správajú. Po odsťahovaní sa maloletej A. k jej otcovi s ňou udržiavali aj naďalej pravidelný kontakt. C. B. zabezpečuje starostlivosť okrem mal. A. aj

svojmu biologickému plnoletému synovi C., ktorý pochádza z jeho manželstva s ich dcérou, ako aj ďalším trom maloletým deťom, ktoré pochádzajú z jeho súčasného družného vzťahu s G. G.. V novembri 2024 sa musela rodina údajne kvôli neplateniu nájmu z bytu, kde bývali, vysťahovať. Počas presťahovania maloletá A. prejavila záujem vyrastať pri nich, v ich domácnosti a jej otec s tým súhlasil, nakoľko sám so svojou partnerkou a ich deťmi nemajú vlastné bývanie a po vysťahovaní sa on odišiel bývať k svojej sestre a jeho partnerka odišla bývať k svojim rodičom, obaja v A. C.. Navrhovatelia tiež uviedli, že sú poberateľmi invalidných dôchodkov, navrhovateľovi bol priznaný okrem dôchodku na Slovensku aj dôchodok v Českej republike, kde dlhé roky pracovali. Aj zdravotne sú spôsobilí zvládnuť starostlivosť o maloletú A.. Maloletá A. je žiačkou 6. ročníka ZŠ A. C., je zdravá a riadne prospieva. V ich domácnosti má zariadenú vlastnú izbu, kde má zabezpečené všetky svoje potreby.

2. Otec maloletej, ako aj kolízny opatrovník s návrhom súhlasili.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, otca maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, pripojeným spisom tunajšieho súdu spisová značka 8P/159/2021, správou obce A. C. zo dňa 03.06.2025, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, správou Obvodného oddelenia Policajného zboru Vranov nad Topľou zo dňa 04.06.2025, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 18.06.2025, správami Sociálnej poisťovne, správami a potvrdeniami od účastníkov a zistil tento skutkový stav:

4. Navrhovateľka E. F. na pojednávaní uviedla, že maloletá A. súhlasí s podaným návrhom. Otca naposledy navštívila 06.06.2025, neprespáva u otca. Otca navštíví, ak ju otec pozve. Sama od seba nikdy nepovedala, že chce ísť k otcovi, avšak k rodičom otca ide aj sama od seba. Navštevuje aj otcovu sestru. Bývajú v domácnosti s maloletou A.. V domácnosti majú vodu, elektrinu a plyn. Nemajú žiadne dlhy ani úvery. Maloletá sa stravuje v školskej jedálni. Bola už aj na rodičovskom združení. Otec maloletej napísal, že matka nebola jej matkou a odvtedy badať, že ak maloletá dostane nejakú informáciu, reaguje nervózne. Je podľa nej vhodné, aby maloletá navštívila odborníka. Nateraz nie vždy sa maloletá A. obracia na nich s nejakým problémom. Problém však bádajú na jej správaní. Z dôveruje sa svojej kamarátke A., ktorá cez svoju matku takéto informácie podáva navrhovateľom. Ide o rodinnú príbuznú a to švagrinú navrhovateľky. Poberá invalidný dôchodok vo výške 360,- eur, pretože má priznaný prvý stupeň invalidity pre operáciu ruky.

5. Navrhovateľ G. F. na pojednávaní uviedol, že súhlasí s výpoveďou navrhovateľky E. F.. Doplnil, že invalidný dôchodok má priznaný pre úraz a teraz už nemá žiadne obmedzenie. Pri chôdzi používa paličku ako dôsledok očkovania, pretože ak chodí dlhšie, má problémy s chodením. Zo Slovenska poberá dôchodok 422,- eur, z Čiech 400,- eur.

6. Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že súhlasí s výpoveďou navrhovateľov. Nepracuje na pracovnú zmluvu, ale privyrába si brigádnicke ako murár s príjmom 35 až 40 – eur/deň. Pracuje 4 až 5 dní do týždňa podľa materiálu. Mal problém s bývaním, pretože mu zvýšili nájomné na 750,- eur. Teraz platí nájom 450 eur. Býva v domácnosti s priateľkou, spoločnými deťmi H., G., A. vo veku 3, 2 a 1 rok, s plnoletým synom a dieťaťom priateľky. Partnerka poberá rodičovský príspevok. Na maloletú A. môže platiť iba minimálne výživné. Ak zarobí viac, prispeje vyšším výživným. Potvrdil, že vzťahy medzi A. a jeho partnerkou nie sú dobré, pretože chcela, aby sa učila alebo jej niečo zakazovala. Chce, aby maloletá A. navštevovala jeho domácnosť, ktorá má aj dobrý vzťah s ďalšími jeho deťmi.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že doporučuje podanému návrhu vyhovieť. Účastníci konania boli uzrozmnení s tým, že bolo by vhodné dieťaťu oznámiť, aká je skutočnosť a že s dieťaťom je vhodné aj pracovať aj s odborníkom. Boli inštruovaní, kde sa môžu obrátiť.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka k mal. dieťaťu zo dňa 18.06.2025 vyplýva, že k maloletému dieťaťu bolo rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26.11.2013, sp. zn. 9P/108/2013, urobené vyhlásenie, že je dieťa osvojiteľné, rodičia boli pozbavení rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Mal. A. bola ustanovená poručníčka, E. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola oprávnená zabezpečovať výchovu dieťaťa, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. V dôsledku požiaru v domácnosti E. B., táto XX.XX.XXXX zomrela. Uznesením zo dňa 30.07.2019, č. k. 8P/102/2019 bola maloletá A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/159/2021 zo dňa 27.01.2022, bolo rozhodnuté, že v tom čase maloletá A. G. je osvojencom C. B., nar. XX.XX.XXXX. C. B. zabezpečuje starostlivosť okrem maloletej A. aj svojmu biologickému plnoletému synovi C. B., nar.

XX.XX.XXXX, ktorý pochádza z jeho manželstva s nebohú E. B. a taktiež svojim ďalším trom deťom, A. G., nar. XX.XX.XXXX, G. B., nar. XX.XX.XXXX, u ktorých nebolo určené otcovstvo a H. B., nar. XX.XX.XXXX, ktoré pochádza zo súčasného družného vzťahu s G. G., nar. XX.XX.XXXX. V novembri 2024 sa musela rodina údajne kvôli neplateniu nájmu kde bývali, vysťahovať. Počas vysťahovania maloletá A. prejavila záujem vyrastať v domácnosti navrhovateľov, nakoľko ich domácnosť pravidelne navštevovala, niekedy aj prespávala. Otec maloletej s týmto súhlasil, nakoľko sám spolu so svojou partnerkou a ich deťmi nemal v tom čase vlastné bývanie a po vysťahovaní sa odišiel bývať k svojej sestre v obci a jeho partnerka odišla bývať k svojim rodičom, a to A. C.. Dňa 10.06.2025 bol vykonaný pohovor s maloletým dieťaťom, A. B.. Na úrad prišla v doprovide navrhovateľov. Bola pekne oblečená, učesaná, upravená. Pohovor bol vykonaný bez prítomnosti navrhovateľov podľa Dohovoru o právach dieťaťa a Zákona o rodine. Otázky boli kladené s ohľadom na jej vek a rozumovú vyspelosť. Maloletá je žiačkou 6. ročníka Základnej školy v A. C.. Školu navštevuje rada, dosahuje dobré výchovnovzdelávacie výsledky. Najmenej rada má matematiku, keďže má v tom slabšie výsledky, chodí aj na doučovanie, rada sa učí slovenský jazyk. V triede sedí s kamarátkou F., ktorá je jej najlepšou kamarátkou. Stravuje sa v školskej jedálni, v škole nenavštevuje žiadny krúžok. Do školy chodí sama. S domácimi úlohami jej pomáha starý otec, občas stará matka. Maloletá oslovuje navrhovateľov babka, dedko. Na otázku nevedela odpovedať, ako dlho je u starých rodičov, možno 8-9 mesiacov. Zisťovalo sa, čo je dôvodom, že ostala v domácnosti starých rodičov. Uviedla, že k nim chodila veľmi často aj predtým. Po tom, ako sa mal otec s rodinou sťahovať, ona sa rozhodla, že ostane u starých rodičov, pretože nemá rada „macochu“, ako oslovuje otcovu súčasnú partnerku. Otec, podľa nej, s tým súhlasil. Keď sa u maloletej citlivo zisťovalo, prečo nemá rada otcovu partnerku, či jej niekedy nejako ublížila, alebo je tam nejaký iný dôvod, uviedla, že preto, lebo „sa na ňu stále chmúri.“ Na otázku, kde otec teraz býva, uviedla, že asi 2 týždne bývajú v I., nevedela na akej adrese. Z piatka 06.06.2025 na sobotu u nich spala. Keď sa zisťovalo, či sa jej páčilo v novej domácnosti, uviedla, že majú tam len dve izby, hrala sa so svojim bratom G., spala na posteli spolu so svojou nevlastnou sestrou D.. V domácnosti starých rodičov má k dispozícii vlastnú izbu. Keď sa zisťovalo, či sa jej otec nepýtal, či sa nechce s ním vrátiť a s nimi bývať, uviedla, že sa pýtal, avšak ona uviedla, že nechce, že chce ostať v domácnosti starých rodičov. Rovnako bolo zisťované, kto chodí s maloletou k lekáre, G. J., prípadne, kto bol na rodičovskom združení, maloletá odpovedala, že babka. Bolo zisťované, či jej nechýbajú súrodenci, táto uviedla, že niekedy áno, zároveň uviedla, že jej starí rodičia nebránia stretávať sa ani s otcom, rovnako tak, ak o to prejaví záujem, navštívi aj starých rodičov zo strany otca, ktorí bývajú na tej istej ulici. Na otázku, či otec niekedy jej niečo kúpil, nejakou prispel, odkedy je v domácnosti starých rodičov, uviedla, že keď u nich bola v I., dal jej otec 10,- eur. Oblečenie a ostatné potreby, uviedla, že jej zakupujú starí rodičia. Pohovor bol vykonaný aj s navrhovateľmi. Uviedli, že trvajú na podanom návrhu, A. je u nich od novembra minulého roka, zabezpečujú jej odvtedy všestrannú starostlivosť. Otec prispel maloletej odkedy u nich býva v mesiaci máj 2025 sumou 12,- eur, keď bola u neho maloletá 06.06., dal jej 10,- eur. Oblečenie a ostatné potreby maloletej, vrátane poplatkov za stravu v školskej jedálni, uhrádzajú navrhovatelia. Uviedli, že maloletá sa nestravovala v školskej jedálni do času, kým neprišla k nim a oni jej nezačali stravu platiť. Mal. A. nikdy nebránili stretávať sa s otcom a ďalšou rodinou. Verbalizovali, že ak je to v jej záujme, tak navštívia aj starých rodičov z otcovej strany. Dôvod, prečo sa rozhodli podať podaný návrh je ten, že už dlhšiu dobu maloletej vnučke, nakoľko ju považujú za svoju vnučku, zabezpečujú starostlivosť, chodia s ňou k lekáre, zaujímajú sa o školský prospech, nepretržite sa o ňu starajú. Uviedli, že aj spomínaný piatok, keď išla maloletá k otcovi, už vo večerných hodinách volala, že chce k nim ísť naspäť. Nakoniec sa dohodli, že ju otec nasledujúci večer po ceste k bratovi do K. privezie. Podľa ich slov má maloletá s otcom veľmi dobrý vzťah, vzťahovú väzbu si nevytvorila s jeho partnerkou, a to je dôvod prečo u nich nechce bývať. Na otázku navrhovateľom, či sú v kontakte so svojim vnukom C., títo uviedli, že nie. Ten údajne nedokončil strednú školu, v súčasnosti je doma, avšak nebýva spolu s otcom, ostal v domácnosti svojej sestry v A. C., kde sa doposiaľ striedavo zdržiaval aj otec. Otec by mal v súčasnej dobe sa zdržiavať v I., nevedeli presnú adresu uviesť. Navrhovatelia poberajú invalidný dôchodok, keďže dlhé roky pracovali v Českej republike. Navrhovateľ, pán F., poberá invalidný dôchodok z Českej republiky vo výške 400,- eur a rovnako aj zo Slovenska v sume 400,- eur. Navrhovateľka, pani F., poberá dôchodok len z Českej republiky v sume 400,- eur. Obaja uviedli, že sú schopní sa o maloletú postarať, zatiaľ im v tom nebránia žiadne zdravotné problémy ani iná prekážka. Bývajú v rodinnom dome v A. C., dom je vhodne účelne vkusne zariadený. Mal. A. má na poschodí zariadenú vlastnú detskú izbu. Domácnosť je udržiavaná v náležitom poriadku a maloletá má v domácnosti navrhovateľov vytvorené veľmi dobré podmienky pre svoj priaznivý vývin. 10.06. úrad práce telefonicky kontaktoval otca. V telefonickom rozhovore otec uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí. Kolízny opatrovník trval na osobnom stretnutí s otcom. Neskôr uviedol, že kvôli pracovným povinnostiam sa nemôže dostaviť na pohovor. Uviedol, že sa dostaví

11.06.2025, avšak na toto stretnutie sa nedostavil, neoznámil, či sa v tento deň na pohovor dostaví, preto opäť bol telefonicky kontaktovaný, kde mal byť dohodnutý nový termín. Otec uviedol, že sa uvoľní z práce, a že sám sa ozve, avšak do konca týždňa, 13.06.2025, sa otec nijakým spôsobom nekontaktoval s kolíznym opatrovníkom. Opäť otca telefonicky kontaktovali 16.06., kde si dohodli nový termín. Otec v telefonickom rozhovore uviedol, že minulý týždeň sa mu z práce nepodarilo uvoľniť, tento týždeň má ďalšiu náročnú prácu. Bola zisťovaná jeho aktuálna adresa, nakoľko bolo zistené, že mal sa presťahovať do I.. Uviedol, že nevie uviesť presnú adresu. Otca požiadali, aby túto adresu zistil, následne oznámil kolíznemu opatrovníkovi, aby sa mohli preveriť jeho aktuálne bytové podmienky. Napriek tomu, že túto informáciu čakali počas celého týždňa, otec novú adresu neoznámil. Keď ho kontaktovali, dvihol telefón, no po vyžiadaní adresy telefón zložil. Opätovne ho kontaktovali nasledujúci deň, 17.06. Otec oznámil, že sa pohovoru nezúčastní, a že sa nezúčastní ani súdneho pojednávania. Opätovne adresu na výzvu neuviedol. V závere je uvedené, že napriek tomu, že z pohovorov s maloletou bolo preukázané, že s otcom má vybudovanú silnú citovú väzbu, v súčasnej dobe prejavuje záujem ostať pri navrhovateľoch. Vzhľadom na vyjadrenie maloletej s prihliadnutím na jej záujem, odporúča kolízny opatrovník návrhu vyhovieť, a maloletú A. B. zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8P/159/2021 zo dňa 27.01.2022 bolo rozhodnuté, že v tom čase A. G., nar. XX.XX.XXXX je od právoplatnosti tohto rozsudku osvojencom C. B., nar. XX.XX.XXXX, osvojenec bude mať priezvisko B. a osvojiteľ, C. B., nar. XX.XX.XXXX bude zapísaný v matrike ako otec tohto dieťaťa.

10. Podľa evidencie obyvateľov maloletá A. má evidovaného otca C. B., nar. XX.XX.XXXX.

11. Podľa úmrtného listu E. B. zomrela XX.XX.XXXX.

12. Navrhovateľka E. F. podľa výpisu z registra trestov zo dňa 20.06.2025 nemá má žiaden záznam v registri trestov. Podľa oznámenie Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 16.01.2025 sa jej vypláca invalidný dôchodok I. stupňa vo výške 9.275,- Kč a podľa potvrdenia lekára G. L. K., všeobecný lekár pre dospelých zo dňa 20.06.2025 je zdravotne spôsobilá na výchovu maloletej. Podľa predloženého odborného posudku k invalidite má určené zdravotné postihnutie 40 % z dôvodu chorôb močovej sústavy.

13. Navrhovateľ G. F. podľa registra trestov zo dňa 20.06.2025 má záznam odsúdenie Okresného súdu Mlada Boleslav, rozhodnutie zo dňa 08.11.2006, podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 1, 2 Trestného zákona, za čo bol mu uložený trest odňatia slobody podmienene na 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky a 6 mesiacov. Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovni Bratislava zo dňa 05.12.2024 od 01.01.2025 sa mu zvýšil invalidný dôchodok na sumu 422,20 eur. Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovni Bratislava zo dňa 12.03.2014 bol mu priznaný invalidný dôchodok od 06.01.2014 s odôvodnením, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa rozhodnutia Českej správy sociálneho zabezpečenia Praha zo dňa 19.05.2024 bol navrhovateľovi od 06.01.2014 priznaný invalidný dôchodok pre invaliditu III. stupňa s tým, že od 01.01.2025 poberá tento invalidný dôchodok III. stupňa vo výške 10.099,- Kč. Podľa výmenného listu všeobecného lekára G. L. K. zo dňa 20.06.2025 je po zdravotnej stránke spôsobilý na výchovu maloletej.

14. Obec A. C. v správe zo dňa 03.06.2025 uviedla, že navrhovatelia bývajú v rodinnom dome, v obci majú slušnú povesť. Zo strany spoluobčanov obce neboli na navrhovateľov vznesené žiadne pripomienky, neboli prejedávané komisiou verejného poriadku v obci. Z pohľadu obce ide o spôsobilé fyzické osoby na právne úkony. Neboli obmedzení na právne úkony, sú vhodné na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti pre mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX.

15. Podľa evidencie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 03.06.2025, otec dieťaťa je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 28.10.2024, a poberá prídavok na 1 dieťa A. B.. Navrhovateľka, E. F., nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, naposledy bola evidovaná v roku 2023. Podľa rozhodnutia bola vyradená z evidencie z dôvodu nástupu do zamestnania u zamestnávateľa UNIPLAST MH, s. r. o. Z úradu nepoberá žiadne dávky ani príspevky. Navrhovateľ, G. F., taktiež nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vyradený bol v roku 2003 pre nespoluprácu. Z úradu nepoberá žiadne dávky ani príspevky.

16. Obvodné oddelenie Policajného zboru Vranov nad Topľou v správe zo dňa 04.06.2005 uviedlo, že navrhovatelia, E. F. a G. F., v období posledných 5 rokov nemajú žiaden záznam o trestnom čine ani priestupku.

17. Navrhovatelia podľa evidencie obyvateľov nemajú žiadne mal. deti. Otec mal. A. má evidované tieto deti: C. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., ku ktorej je vedené konanie a H. B., nar. XX.XX.XXXX.

18. Zo správy Sociálnej poisťovne Bratislava vyplýva, že navrhovateľ poberá invalidný dôchodok vo výške 422,20 eur. Navrhovateľka naposledy mala evidované tieto zamestnania: od 05.11.-15.11.2024 ManpowerGroup Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, od 23.08.-22.10.2023 Uniplast MH, s. r. o. Otec dieťaťa mal naposledy evidované tieto zamestnania: od 10.10.-24.11.2023 zamestnávateľ Unispa, s. r. o. Zámutov, a predtým od 16.9.2022- 21.07.2023 zamestnávateľ T & Tim, s. r. o. Vranov nad Topľou.

19. Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 44 odsek 1 - 4 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. V zmysle § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

22. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

23. V zmysle § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

24. S poukazom na § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

25. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené nedohodnú o výkone tohto práva rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

26. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

27. V zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

28. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

29. Podľa článku 5 Zákona o rodine, je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

30. V Článku 24. ods. 2 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

31. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

32. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma od 1.7.2025 činí 38,92,- eur.

35. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

38. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

39. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

40. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti súd prihliada predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorým je jeho zdravý psychický a fyzický vývoj.

41. Ustanovenie § 44 ods. 1 Zákona o rodine definuje pojem náhradná starostlivosť, ktorou je viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a navzájom sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa, v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť. Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, t. j. do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súd uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovoroch o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. V zmysle Zákona o rodine platí zásada, že náhradná osobná starostlivosť, alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území SR, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa a ktorá so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Malo by ísť o osobu bezúhonnú, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom. Jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletých detí a ani ona a ani rodinní príslušníci by nemali trpieť ochorením, ktoré by vylučovalo riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti a mala by mať kladný citový vzťah k maloletým deťom.

42. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno v podstate deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvorí vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho

zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorakkoľvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

43. Na základe vykonaného dokazovania súd podanému návrhu vyhovel, a mal. A. B. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom. V konaní bolo preukázané, že E. B. zomrela. Žila v domácnosti s C. B., ktorý si aj toto dieťa po smrti E. B. osvojil. Týmto osvojením C. B. je zapísaný v rodnom liste ako otec. V takomto prípade by podľa zákona, ale aj v skutočnosti, mala u maloletej nastúpiť starostlivosť zo strany otca, ako jej najbližší rodinný príbuzný. Bolo zistené, že otec má novú partnerku, má založenú novú rodinu, mal problémy so stálym bývaním, musel sa presťahovať. Dieťa z dôvodu problémov otca s bývaním sa rozhodlo nasťahovať k navrhovateľom. Ide o rodičov E. B., ktorá zomrela. V domácnosti navrhovateľov je maloletá už viac ako pol roka. Navrhovatelia jej zabezpečujú bývanie, starostlivosť, pomoc. Dieťa prežívalo veľmi zložitú situáciu, a ako k najbližším teraz vzhliada k navrhovateľom. V tejto zložitej situácii pre dieťa je najvhodnejšie nechať dieťa u tých rodinných príslušníkov, ku ktorým má najbližšiu väzbu, kde môže nájsť pokoj, lásku, radosť, harmóniu, istotu, kde má predpoklady pre zdravý fyzický a duševný vývin. Sám otec na pojednávaní uviedol, že toto zázemie v jeho domácnosti nateraz maloletá nemá zabezpečené, nemá vytvorený dostatočný vzťah s jeho novou partnerkou, aj keď navštevuje jeho domácnosť. Dieťa prejavilo záujem naďalej zotrvať v domácnosti navrhovateľov. Šetrením v tejto domácnosti bolo zistené, že dieťa má vytvorené priaznivé podmienky pre svoj zdravý a priaznivý vývin. Otec dieťaťa ak aj maloletá s návrhom súhlasili. U navrhovateľov potvrdením od všeobecného lekára bolo preukázané, že sa môžu starať o maloletú. Neboli zistené ani žiadne morálne prekážky na poskytovanie tejto starostlivosti. Doterajším šetrením bolo zistené, že doposiaľ neboli zistené žiadne nedostatky, aby táto starostlivosť nebola zabezpečená. Súd zistil, že aj bytové, a príjmové možnosti, ktoré im umožňujú zabezpečiť túto starostlivosť. Zároveň im bude poskytovaná aj z úradu práce suma pri náhradnej osobnej starostlivosti. Zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom vzniká povinnosť dieťaťu poskytovať osobnú starostlivosť v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, sú oprávnení a povinní dieťa vychovávať, spravovať a zastupovať jeho majetok, ale iba v bežných veciach. V ostatných veciach potrebujú schválenie súdu.

44. So zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je spojená rodičov povinnosť platiť výživné, ktoré sa poukazuje na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, v danom prípade otca. Pri určení vyživovacej povinnosti súd musí vychádzať z príjmu rodiča, aby životná úroveň dieťaťa dosahovala životnú úroveň rodiča. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd otca zaviazal platením výživného v minimálnom rozsahu a to z dôvodu, že nemá trvalý pracovný pomer, má viacero vyživovacích povinností, jeho nepriaznivá situácia sa prejavila v tom, že museli riešiť zmenu bývania. Súd teda nateraz mu stanovil výživné v minimálnom rozsahu, a to 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, ktoré od 1.7.2025 predstavuje sumu 38,92 eur.

45. Keďže navrhovatelia uviedli, že otcovi nebudú brániť stretávaniu sa s dieťaťom a otec uviedol, že aj naďalej chce, aby sa s maloletou navštevovali, bolo mu aj umožnené s dieťaťom sa stretnúť, keďže žiaden z účastníkov nežiadal upraviť stretávanie sa rodiča s dieťaťom, súd toto neupravil.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

47. Ak dôjde k akejkoľvek zmene, súd môže zmeniť rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti, o určení výšky výživného, zmeniť úpravu stretávania sa rodičov s dieťaťom, nakoľko náhradná osobná starostlivosť bude prehodnocovaná zmysle zákona každých 6 mesiacov.

48. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto uznesením splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č.233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.